



**ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΡΟΥΣ ΠΑΡΝΩΝΑ ΚΑΙ
ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ**

**ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΡΟΥΣ ΠΑΡΝΩΝΑ ΚΑΙ
ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ**

ΕΤΟΣ 2018

Συντάκτες έκδοσης:

Αργύριος Μπόγλης, Άννα Κανελίδου, Δήμος Αναστόπουλος

Επιμέλεια έκδοσης:

Αργύριος Μπόγλης, Συντονιστής Φ.Δ.

Εγκρίθηκε: με την υπ' αριθμ. 2.3/2017 απόφαση του Δ.Σ.

Άστρος, Ιανουάριος 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΗΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Περιοχές Natura 2000

Ζωνοποίηση Προστατευόμενης Περιοχής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Στελέχωση

Εξοπλισμός Υποστήριξης Δράσεων Τμήματος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2017

Λειτουργίες σχεδιασμού/ προγραμματισμού/ παρακολούθησης/ αξιολόγησης της διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής

Λειτουργίες έρευνας/ παρακολούθησης/ τεκμηρίωσης/ αξιολόγησης

Παρακολούθηση κοινωνικοοικονομικών στοιχείων και παραμέτρων της προστατευόμενης και της ευρύτερης περιοχής

Παρακολούθηση των εξελίξεων στο ευρύτερο περιβάλλον του φορέα

Επιστημονική Έρευνα

Λειτουργίες παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής των μέτρων προστασίας

Λειτουργίες Σχεδιασμού Προγραμμάτων

Χορήγηση αδειών επιστημονικής έρευνας

Χαρτογράφηση Προστατευόμενης Περιοχής

Εφαρμογή του Ν.3882/2010 (ΦΕΚ 166/Α'/22-09-2010) «Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών».

Μηχανοργάνωση/ Τεκμηρίωση

Ενημέρωση κοινού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

ΟΡΟΣ ΠΑΡΝΩΝΑΣ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ ΜΟΥΣΤΟΥ

Ο Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού ιδρύθηκε με τους Νόμους 2742/1999 (ΦΕΚ 207Α/7-10-1999) και 3044/2002 (ΦΕΚ 197Α/27-08-2002), με σκοπό τη διοίκηση και διαχείριση της προστατευόμενης περιοχής του όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού. Η συγκρότηση του παρόντος Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης προκύπτει από τις υπ' αριθμ. Υ.Α. 26432/2013 (ΦΕΚ 185/ΥΟΔΔ/25.4.2013) & 44469/24.9.2014 (ΦΕΚ 621/ΥΟΔΔ/9.10.2014), όπως ισχύει.

Ο Φορέας διοικείται από 11μελές Δ.Σ. που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.Κ.Α. και αποτελείται από εκπροσώπους υπουργείων, της αυτοδιοίκησης, τοπικών φορέων και περιβαλλοντικών οργανώσεων.

Στην περιοχή του Πάρνωνα υπάρχουν τουλάχιστον 25 τύποι οικοτόπων. Μερικοί από αυτούς είναι μοναδικοί ή ιδιαίτερα αξιόλογοι για τον ελλαδικό και τον ευρωπαϊκό χώρο, όπως είναι οι εκτεταμένες δασικές εκτάσεις με μαύρη πεύκη, τα δάση με δενδρόκεδρο στη Μονή Μαλεβής, οι καστανώνες στην Καστάνισσα, η λιμνοθάλασσα Μουστού νότια του Άστρους, η χαράδρα του Δαφνώνα κ.ά.

Οι σημαντικότερες περιοχές στον Πάρνωνα είναι οι α) υγροτοπικές ζώνες και οι εκτάσεις με δενδρόκεδρους (πυκνές συστάδες και θαμνολιβαδικές εκτάσεις) β) εκτάσεις που έχουν χαρακτηριστεί ως σημαντικές για την χλωρίδα, οι οποίες είναι αποκλειστικά θαμνολιβαδικές εκτάσεις και γ) οι κορυφές του όρους Πάρνωνα οι οποίες εκτός από θαμνολιβαδικές εκτάσεις περιλαμβάνουν και χορτολιβαδικές εκτάσεις σε ένα μικρό οροπέδιο.

Ο Υγρότοπος Μουστού περιλαμβάνει τους επιμέρους υγροτόπους που παλαιότερα συνδέονταν μεταξύ τους:

1. Λιμνοθάλασσα Μουστού
2. Χερσόνησι (παλιά κοίτη του Βρασιάτη κοντά στον ομώνυμο λόφο)
3. Έλος των Κάτω Βερβένων, βόρεια του Παραλίου Άστρους

Και οι τρεις υγρότοποι έχουν σχηματιστεί από την δράση των ποταμών Τάνου και Βρασιάτη και από υπόγεια νερά (καρστικές πηγές). Οι ποταμοί φέρνουν πολλά φερτά, λόγω των μεγάλων κλίσεων των ανατολικών πλαγιών του Πάρνωνα. Τα φερτά δημιούργησαν δέλτα με τις αποθέσεις τους από τα οποία απέμειναν οι σημερινοί υγρότοποι. Η λιμνοθάλασσα του Μουστού δέχεται γλυκά νερά από πηγή και θαλασσινό νερό από το κανάλι. Στην περιοχή φωλιάζουν ορισμένα προστατευόμενα είδη υδρόβιων και στρουθιόμορφων πουλιών αλλά η περιοχή είναι σημαντική κυρίως για την διαχείριση και τη μετανάστευση. Η περιοχή είναι επίσης σημαντική για την βίδρα, ένα είδος προτεραιότητας για την Ευρωπαϊκή Ένωση που φαίνεται να αποτελεί έναν (πιθανόν απομονωμένο) βιώσιμο πληθυσμό. Επίσης στην περιοχή του Μουστού και στις γύρω ρεματιές εντοπίζεται το τσακάλι, το οποίο απειλείται με εξαφάνιση στην Ελλάδα και τον ευρωπαϊκό χώρο γενικότερα.

Ο δρυπώδης άρκευθος (*Juniperus drupacea*) είναι ένα ασιατικό είδος με μοναδική περιοχή εξάπλωσης στην Ευρώπη τις βόρειες πλαγιές του Πάρνωνα. Λόγω της μοναδικότητάς του προστατεύεται σε όλες τις περιοχές εξάπλωσής του.

Στις σημαντικές ζώνες περιλαμβάνονται επίσης και εκτάσεις με ορθοπλαγιές και πλαγιές με πολύ μικρή δενδρώδη ή θαμνώδη κάλυψη, όπως είναι αυτές στην χαράδρα της Έλνας. Οι εκτάσεις αυτές είναι πολύ σημαντικές καθώς περιλαμβάνουν τέσσερα στενά ενδημικά είδη της χλωρίδας, που απαντούν μόνο σ' αυτήν την περιοχή, και πολλά είδη σπάνιων χασμόφυτων.

Το σημαντικότερο στοιχείο της προστατευόμενης περιοχής είναι η σπάνια και στενά ενδημική χλωρίδα της, η οποία πρέπει να διατηρηθεί και να προστατευτεί από τον Φορέα Διαχείρισης.

Περιοχές NATURA 2000

Μέσα στο 2018 πρόκειται να ψηφιστεί το Νομοσχέδιο από το Υπουργείο Περιβάλλοντος σχετικά με την «Οργάνωση και λειτουργία των Φορέων Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών». Το αναφερόμενο νομοσχέδιο, μεταξύ άλλων, προβλέπει τη δημιουργία νέων Φορέων Διαχείρισης (36 από 28 ΦΔΠΠ), αλλά και την επέκταση των ορίων χωρικής αρμοδιότητας των υπαρχόντων Φορέων καλύπτοντας έτσι το 100% των περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου «Natura 2000».

Η προστατευόμενη περιοχή καταλαμβάνει έκταση 1.140.892 στρεμμάτων (114.089 ha) και περιλαμβάνει πέντε περιοχές που έχουν ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο «NATURA 2000», έκτασης μέχρι αυτή τη στιγμή 596.034 στρεμμάτων. (ΕΖΔ: Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, ΖΕΠ: Ζώνες Ειδικής Προστασίας Ορνιθοπανίδας):

1. ΕΖΔ - Λιμνοθάλασσα Μουστού (κωδικός: GR 2520003) (368,24 ha). Από την συνολική έκταση της, περιλαμβάνεται στα όρια του ΦΔΟΠΥΜ ποσοστό 99,18%.
2. ΕΖΔ - Μονή Ελώνης και Χαράδρα Λεωνιδίου (κωδικός: GR 2520005) 6.985,47 ha). Από την συνολική έκταση της, περιλαμβάνεται στα όρια του ΦΔΟΠΥΜ ποσοστό 61,82%.
3. ΕΖΔ - Κορυφές όρους Πάρνωνα και περιοχή Μονής Μαλεβής (κωδικός: GR 2520006) (55.767,52 ha). Από την συνολική έκταση της, περιλαμβάνεται στα όρια του ΦΔΟΠΥΜ ποσοστό 98,24%.
4. ΕΖΔ - Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι, Γαϊδουροβούνι, Κορακιά, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα & Περιοχή Μονεμβασίας (κωδικός: GR 2540001) (28.797,97 ha). Από την συνολική έκταση της, περιλαμβάνεται στα όρια του ΦΔΟΠΥΜ ποσοστό μόνο το 0,77%.
5. ΖΕΠ - Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 2540007) (37.566,61 ha). Από την συνολική έκταση της, περιλαμβάνεται στα όρια του ΦΔΟΠΥΜ ποσοστό μόνο το 0,77%.

Οι αριθμημένες (2) και (4) περιοχές με κωδικούς GR 2520005 και GR 2540001, τροποποιήθηκαν (προτεινόμενος Τόπος Κοινοτικής Σημασίας - πΤΚΣ), επεκτείνονται και πλέον θα ονομάζονται «Μονή Έλωνας και Χαράδρα Λεωνιδίου – Σπήλαιο Μάνα και Γαλάζια Λίμνη» (8.293,47 ha) και «Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι, Γαϊδουροβούνι, Κορακιά, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα και Περιοχή Μονεμβασίας, Σπήλαιο Σολωμού, Τρύπα και Πύργος Αγ. Στεφάνου και θαλάσσια ζώνη έως Ακρωτήριο Καμήλι» (38.869,97 ha), αντίστοιχα, βάσει της υπ' αρ. 50743 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ Β 4432/15.12.2017) «Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000».

Με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο ολόκληρες οι ανωτέρω περιοχές περιλαμβάνονται στην χωρική αρμοδιότητα του ΦΔΟΠΥΜ, ενώ προστίθενται και εννέα (9) νέες περιοχές:

1. ΕΖΔ - Ακροναυπλία και Παλαμήδι (κωδικός: GR 2510003) (366,16 ha).
2. ΖΕΠ - Όρη Αρτεμίσιο και Λύρκειο (κωδικός: GR 2510004) (11.477,38 ha).
3. ΕΖΔ - Όρος Μαίναλο (κωδικός: GR 2520001) (22.673,07 ha).
4. ΕΖΔ - Λίμνη Τάκα (κωδικός: GR 2520002) (1.033,15 ha).
5. ΕΖΔ-ΖΕΠ – Λίμνη Στυμφαλία (κωδικός: GR 2530002) (1.308,91 ha).
6. ΕΖΔ – Όρος Ολίγυρτος (κωδικός: GR 2530004) (8.630,65 ha).
7. ΕΖΔ – Περιοχή Νεάπολης και Νήσος Ελαφώνησος (κωδικός: GR 2540002) (5.493,74 ha).
8. ΕΖΔ-πΤΚΣ – Εκβολές Ευρώτα, Περιοχή Βρονταμά και θαλάσσια Περιοχή Λακωνικού Κόλπου (κωδικός: GR 2540003) (10.632,61 ha).
9. ΖΕΠ – Υγρότοποι Εκβολών Ευρώτα (κωδικός: GR 2540007) (37.566,61 ha).

Επιπλέον, ο Φορέας Διαχείρισης διατηρεί την έδρα του στο Άστρος Αρκαδίας και μετονομάζεται σε Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασίας.

Με τις νέες συμπληρώσεις περιοχών η περιοχή χωρικής αρμοδιότητας του ΦΔ στις περιοχές του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου «NATURA 2000» ανέρχεται περίπου στα 164.914 ha. Με τα διευρυμένα όρια ανακλύπουν νέα και πιθανόν άγνωστα, προς το προσωπικό του ΦΔ, δεδομένα των περιοχών. Για την κάλυψη της νέας διευρυμένης προστατευόμενης περιοχής απαιτείται πρόσληψη νέου προσωπικού για την προστασία και φύλαξη της προστατευόμενης περιοχής, καινούργιο εξοπλισμό και μεγαλύτερο στόλο οχημάτων, η οποία προγραμματίζεται για τα επόμενα έτη.

Ζωνοποίηση Προστατευόμενης Περιοχής

Η προστατευόμενη περιοχή του όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού θεσμοθετήθηκε το φθινόπωρο του έτους 2010 με την έκδοση της Κ.Υ.Α. 33999/6.09.2010 (Φ.Ε.Κ. 353 Α.Α.Π.Π./6.09.2010) και τροποποίηση αυτής (δυνάμει των ΦΕΚ 160/ΑΑΠΘ/16-6-2011 και ΦΕΚ 226/ΑΑΠ/15-4-2013) και ισχύει βάσει της υπ' αρ. οικ. 81516/968/25.2.2000 απόφασης έγκρισης του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης όρους Πάρνωνα-υγροτόπου Μουστού και το Νόμο 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/31-03-2011) περί «Διατήρησης της Βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις», με σκοπό την προστασία της περιοχής ως εθνική φυσική κληρονομιά. Σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση «Καθορισμός χρήσεων όρων και περιορισμών δόμησης για την προστασία χερσαίων και υδάτινων εκτάσεων των Δήμων Βόρειας Κυνουρίας, Λεωνιδίου, Σκιρίτιδας και Απόλλωνος του Ν. Αρκαδίας, των Δήμων Θεραπνών, Οινούντος και Γερωνθρών του Ν. Λακωνίας και των κοινοτήτων Κοσμά (Ν. Αρκαδίας) και Καρυών (Ν. Λακωνίας) της περιοχής όρους Πάρνωνα-υγροτόπου Μουστού» η προστατευόμενη περιοχή περιλαμβάνει τις εξής ζώνες προστασίας του Ν. 1650/1986:

Α. Περιοχές Απόλυτης προστασίας της Φύσης: εξαιρετικά ευαίσθητα οικοσυστήματα, βιότοποι ή οικοτόποι σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας ή της άγριας πανίδας, εκτάσεις που έχουν αποφασιστική θέση στον κύκλο ζωής σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της άγριας πανίδας.

α. Συστάδα Δενδρόκεδρου Μονής Μαλεβής (2.I): πρόκειται για την περιοχή γύρω από τη Μονή Μαλεβής και κυρίως νότια αυτής. Εδώ απαντά ένα από τα πιο αξιόλογα δάση με δενδρόκεδρο, όπου έκταση 740 στρ. σύμφωνα με το Φ.Ε.Κ. 121Δ/1980 έχει κηρυχθεί "Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης".

β. Υγρότοπος Μουστού (2.II): φιλοξενεί πολλά σπάνια, απειλούμενα και προστατευόμενα είδη παρυδάτιων και υδρόβιων πουλιών. Επιπλέον, είναι ο σημαντικότερος και ο μόνος αξιόλογος μεγέθους υγρότοπος στην ανατολική Πελοπόννησο και ο πρώτος που συναντούν προς το βορρά τα μεταναστευτικά πουλιά που ακολουθούν τις ανατολικές ακτές της Ελλάδας.

Σε αυτές τις περιοχές επιτρέπεται μόνο η επιστημονική έρευνα και καμία ανθρώπινη δραστηριότητα που έχει χαρακτήρα περιστασιακής ή μόνιμης παρέμβασης στο φυσικό περιβάλλον.

Β. Περιοχές προστασίας της Φύσης: πρόκειται για εκτάσεις οικολογικής ή βιολογικής σημασίας, στις οποίες προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από δραστηριότητες και επεμβάσεις που είναι δυνατό να μεταβάλλουν ή να αλλοιώσουν τη φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξη του. Στην προστατευόμενη περιοχή Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού περιλαμβάνονται οι παρακάτω:

α. Δάση Δενδρόκεδρου Πραστό (3.I): Χαρακτηριστική η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, δασικό είδος το οποίο σχηματίζει γύρω από τον Πραστό πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

β. Δάση Δενδρόκεδρου Αγίου Βασιλείου-Πλατανακίου (3.II): Το κύριο χαρακτηριστικό και των δύο αυτών περιοχών είναι η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, το οποίο σχηματίζει γύρω από τα χωριά πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

γ. Δάση Δενδρόκεδρου Παλαιοχωρίου (3.III): Χαρακτηριστική η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, δασικό είδος το οποίο σχηματίζει γύρω από τα χωριά πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

δ. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Κορυφών Πάρνωννα (3.IV): Πρόκειται για μια μεγάλη, επιμήκη περιοχή με υψόμετρο άνω των 1.500μ., που περιλαμβάνει την κύρια κορυφογραμμή του Πάρνωννα, από τις κορυφές Μαλαβάζο (1.503 μ.) και Μεγάλη Τούρλα (1.935 μ.) στα βόρεια μέχρι την κορυφή Μαδαρή (1.685 μ.) στα νότια. Περιλαμβάνει σπάνια ενδημική χλωρίδα.

ε. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Μαζιάς-Κοντολινάς (3V): Πρόκειται για μόνιμο Καταφύγιο Άγριας Ζωής με σημαντική πανίδα και χλωρίδα, και ένα φαράγγι ιδιαίτερου κάλλους.

στ. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Αγίου Ιωάννη-Ορεινής Μελιγούς (3V.I): Περιοχή ιδιαίτερα σημαντική για την χλωρίδα.

ζ. Περιοχή Χαράδρας Δαφνώννα και Μονών Ελώνης και Σίντζας (3.VII): Περιοχή με μεγάλη γεωμορφολογική αξία και ιδιαίτερα σημαντική για τη χλωρίδα της. Εδώ φυτρώνουν μερικά πολύ σπάνια είδη φυτών και είναι έντονη η παρουσία ορισμένων βραχόφιλων ειδών πουλιών και αρπακτικών.

η. Υγρότοπος Μουστού (4.1): Περιμετρικά της Περιοχής Απολύτου Προστασίας εκτίνεται η ζώνη Προστασίας του Υγροτόπου Μουστού, περιοχή ύψιστης σημασίας για την διατήρηση του υγροτόπου.

Επιτρέπονται αρκετές υφιστάμενες δραστηριότητες, οι οποίες δεν έχουν αρνητικές επιδράσεις στην προστατευόμενη περιοχή.

Γ. Περιοχές Προστασίας Ρεμάτων: Επιμήκεις περιοχές προστασίας κατά μήκος των ρεμάτων Δαφνώννα, Βρασιάτη και Τάνου και εκατέρωθεν των όχθων τους πλάτους 50 μέτρων.

Δ. Οι υπόλοιπες εκτάσεις εκτός των περιοχών Απόλυτης Προστασίας της Φύσης, των Περιοχών Προστασίας της Φύσης, της ζώνης Προστασίας Μουστού και των περιοχών με εγκεκριμένο σχέδιο πόλης: Πρόκειται για το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής, το οποίο δεν εμπίπτει στην παραπάνω ζωνοποίηση. Περιλαμβάνει οικισμούς ή χωριά με ιδιαίτερη αξία και ενδιαφέρον, λόγω της ποιότητας των φυσικών και πολιτιστικών τους χαρακτηριστικών και παράλληλα προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες για ανάπτυξη δραστηριοτήτων που εναρμονίζονται με την προστασία της φύσης και του τοπίου.

Επιτρέπονται σχεδόν όλες οι δραστηριότητες με ορισμένες ελάχιστες προϋποθέσεις.

Καταφύγια Άγριας Ζωής

Εντός της προστατευόμενης περιοχής εντοπίζονται συνολικά επτά (7) Καταφύγια Άγριας Ζωής.

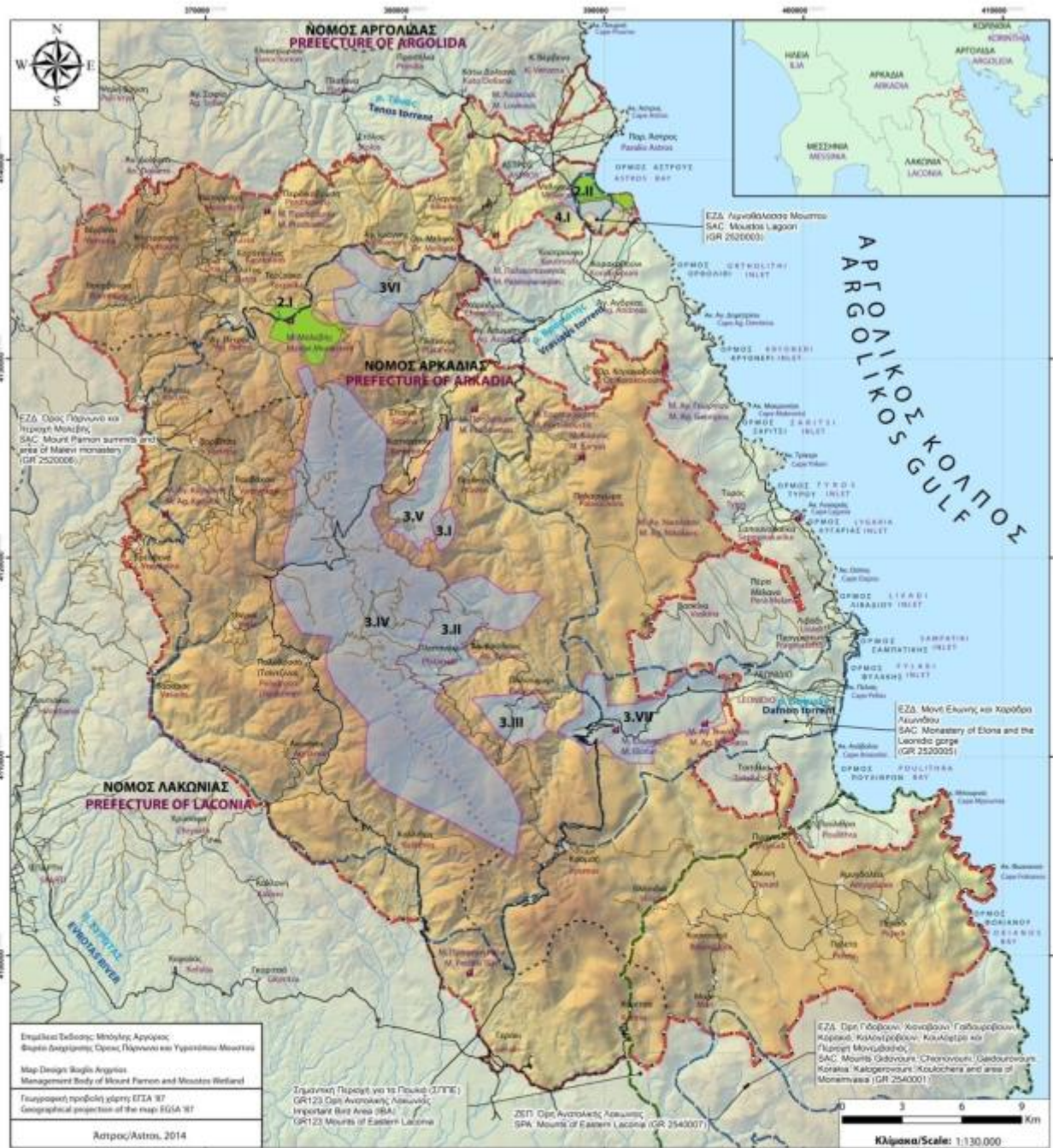
- 1. Κουφοβούνι - Τσικούλιο** (Βαμβακούς - Καστάνιτσας) (~8.000στρ) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 32027/1630 ΦΕΚ 599/Β/19-4-76
- 2. Αγ. Γεώργιος ή Κάστρο** (Γερακίου) (~5.000 στρ) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 32027/1630 ΦΕΚ 599/Β/19-4-76
- 3. Μονή Παλαιοπαναγιάς** (Μελιγούς-Κορακοβουνίου-Άστρους) (~7.000 στρ.) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 162614/1852 ΦΕΚ520/Β/8-5-1979
- 4. Υγροβιότοπος Μουστού** (Μελιγούς και Κορακοβουνίου Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~5.900στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 563 ΦΕΚ329/Β/12-3-2001 (τροποποίηση και ισχύει)
- 5. Φονεμένοι-Κούτσουρα** (Αγ. Πέτρου Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~6.500στρ.) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 175778/2799 ΦΕΚ566/Β/13-9-1985
- 6. Κορομηλιάς - Βασκίνας** (Δήμου Νότιας Κυνουρίας) (~12.100στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 630 ΦΕΚ329/Β/13-3-2001 (τροποποίηση και ισχύει)
- 7. Φαράγγι Μαζιάς** (Καστάνιτσας και Πραστού Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~16.050στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 629 ΦΕΚ329/Β/14-3-2001

Η διαχείριση των Καταφυγίων Άγριας Ζωής στα όρια της Προστατευόμενης Περιοχής Πάρνωνα – Μουστού πραγματοποιείται σύμφωνα με όσα ορίζονται από τις Διατάξεις του Δασικού Κώδικα όπως ισχύει.

Σύμφωνα με την τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 57 του Ν.Δ. 86/1969 του Δασικού Κώδικα οι δραστηριότητες και οι απαγορεύσεις στα καταφύγια άγριας ζωής είναι οι εξής:

- 1.** Απαγορεύεται το κυνήγι κάθε ζώου και η καταστροφή κάθε είδους ζώνης με φυσική βλάστηση, των φυτοφρακτών, ή αμμοληψία, η αποστράγγιση και αποξήρανση ελωδών εκτάσεων, η ρύπανση των υδατικών πόρων και η ένταξη έκτασης καταφυγίου άγριας ζωής σε πολεοδομικό ή ρυμοτομικό σχεδιασμό.
- 2.** Επιτρέπεται η εκτέλεση έργων ή εργασιών και ιδίως αλιευτικά έργα, έργα αναδασμού, τουριστικές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις, κατασκηνώσεις, λατομεία μεταλλεία και δρόμοι, αφού προηγουμένως έχει υποβληθεί μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων τύπου Α' και έχει χορηγηθεί έγκριση περιβαλλοντικών όρων.
- 3.** Επιτρέπεται η σύλληψη ζώων και η συλλογή φυτών για επιστημονικούς σκοπούς. Η μεταφορά άγριας πανίδας για τον εμπλουτισμό άλλων περιοχών επιτρέπεται και εκτελείται μόνο από τη Δασική Υπηρεσία.
- 4.** Καθορίζονται από τη Δασική Υπηρεσία, ειδικά έργα βελτίωσης του βιοτόπου των καταφυγίων άγριας ζωής και έργα ικανοποίησης των οικολογικών τους αναγκών. Επιτρέπεται η τοποθέτηση μπάρας ελέγχου της πρόσβασης σε δασικούς δρόμους που οδηγούν εντός του καταφυγίου, κατά την κρίση του αρμοδίου δασαρχείου. Οι παραβάτες τιμωρούνται με πρόστιμο.

ΧΑΡΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ



ΥΠΟΜΝΗΜΑ / LEGEND	
Περιοχές Προστασίας / Protected Areas	
<p>Περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης Absolute Nature Protection Areas</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.I Συστάδα Δεδροκέδρου Μονής Μαλεβής - Forest of Amperios thuraxos at Malevi Monastery 2.II Υγρότοπος Μουσίου - Mousios Wetland <p>Όρια Προστατευόμενης Περιοχής Όρους Πάρωνα & Υγροτόπου Μουσίου Boundaries of the Protected Area of Mount Parnon & Mousios Wetland</p> <p>Περιοχές της NATURA 2000 Areas of the NATURA 2000 Network</p> <p>Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ)/Special Areas of Conservation (SAC): GR 2520003, GR 2520005, GR 2520006, GR 2540001, Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)/Special Protection Area (SPA): GR2540007</p> <p>Σημαντική Περιοχή για το Παύμι (ΣΠΠΕ): GR123 Όρη Ανατολικής Λακωνίας / Important Bird Area (IBA): GR123 Mountains of Eastern Lakonia</p>	<p>Περιοχές Προστασίας της Φύσης Nature Protection Areas</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.I δάση δεδροκέδρου προσταύ - Forests of Amperios thuraxos at Prastos 3.II δάση δεδροκέδρου Αγ. Βασίλειου - Πλατανιάκι - Forests of Amperios thuraxos at Agios Vasileios-Platanaki 3.III δάση δεδροκέδρου Παλασχορίου - Forests of Amperios thuraxos at Palasochori 3.IV Σημαντική Περιοχή Χλωρίδας Κορυφών Πάρωνα - Important flora area at mount Parnon summits 3.V Σημαντική Περιοχή Χλωρίδας Μαζιάς - Κοινοκλιε - Important flora area at Mazia-Kontolima 3.VI Σημαντική Περιοχή Χλωρίδας Αγ. Ιωάννη - Όρειν. Μελεγιάς - Important flora area at Agios Ioannis-Orini Melligias 3.VII Χαράδρα Δοφνίου & Περιοχές Μονών Ελώνης και Σιντίας - Area of Dafniona gorge and monasteries of Sintza and Elona 4.I Περιοχή Προστασίας Υγροτόπου Μουσίου - Mousios Wetland Περιοχές Προστασίας Ρυάδων (Τάνου, Βρασιάς, Δοφνίου) - Torrent Protection Areas (Tanos, Vrasias, Dafnion)
<p>Νομοί / Prefectures</p> <p>Οικισμοί / Settlements</p> <p>Υδρογραφικό Δίκτυο / Drainage Network</p> <p>Μοναστήρια / Monasteries</p>	<p>Οδικό Δίκτυο / Road Network</p> <ul style="list-style-type: none"> Κόμβος Ασφατοδρόμου / Main Asphalt Road Κεντρικός-Δευτερεύων Ασφατοδρόμος / Main-Secondary Asphalt road Κηπευτικός-Δευτερεύων Χωματόδρομος / Main-Secondary Dirt Road

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Στελέχωση

Το τμήμα Προστασίας και Διαχείρισης στελεχώνεται από:

- Άννα Κανελίδου, Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος M.Sc. / Υπεύθυνη Τμήματος,

Επικουρούν οι:

- Αργύριος Μπόγλης, Δασολόγος - Περιβαλλοντολόγος M.Sc. / Συντονιστής Φ.Δ. Ο.Π.Υ.Μ.
- Δήμος Αναστόπουλος, Μηχανικός Περιβάλλοντος M.Sc./Στέλεχος του Τμήματος Προστασίας

Η Υπεύθυνη Τμήματος ευθύνεται για την αποδοτική λειτουργία και εκτέλεση των εργασιών που αναλαμβάνει το Τμήμα και προβαίνει σε κάθε ενέργεια και μέτρο που προωθεί την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία του.

Σύμφωνα με την «Έγκριση Κανονισμού Λειτουργίας Υπηρεσιών Και Του Προσωπικού Του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα – Υγροτόπου Μουστού» (Αριθμ. 21393 ΦΕΚ747/Β/21-06-2006), το αντικείμενο του Τμήματος Προστασίας και Διαχείρισης περιλαμβάνει τις ακόλουθες λειτουργίες (Άρθρο 9):

- Σχεδιασμός/προγραμματισμός/παρακολούθηση/αξιολόγηση της διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής.
- Έρευνα/ παρακολούθηση/ τεκμηρίωση/ αξιολόγηση.
- Παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των μέτρων προστασίας.
- Σχεδιασμός προγραμμάτων.
- Έκδοση γνωμοδοτήσεων και χορήγηση αδειών έρευνας.
- Χαρτογράφηση του συνόλου της Προστατευόμενης Περιοχής.
- Εφαρμογή του Ν.3882/2010 (ΦΕΚ 166/Α'/22-09-2010) «Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών».
- Μηχανοργάνωση/ Τεκμηρίωση.

Εξοπλισμός Υποστήριξης Δράσεων Τμήματος

Ο υλικός εξοπλισμός που διαθέτει ο Φορέας Διαχείρισης και χρησιμοποιείται από το Τμήμα Προστασίας και Διαχείρισης που αφορά στο έμπυχο δυναμικό του, περιλαμβάνει και πάγιο εξοπλισμό που έχει ήδη προμηθευτεί και διαθέτει ο Φορέας, περιλαμβάνει συνοπτικά:

- μία τηλεόραση
- δύο φορητούς και δύο σταθερούς Η/Υ
- τρία κινητά τηλέφωνα
- ένα όχημα εκτός δρόμου
- ένα τηλεσκόπιο και τρία ζευγάρια κιάλια
- ένα έγχρωμο φωτοαντιγραφικό μηχάνημα
- έναν εκτυπωτή τύπου Plotter
- έναν καταγραφέα ήχων χειροπτέρων
- έναν μετρητή pH/διαλυμένου O₂
- εξειδικευμένα προγράμματα (Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών – GIS)
- δύο συσκευές ArcPad, με ενσωματωμένο το λογισμικό ArcMap, GPS και φωτογραφική μηχανή

- μία συσκευή αναπαραγωγής DVD
- μία συσκευή αναπαραγωγής πολυμέσων (media player)
- αποστασιόμετρο
- εννιά συσκευές καταγραφής πανίδας με αισθητήρα κίνησης
- βιβλία και επιστημονικά συγγράμματα
- οδηγούς αναγνώρισης πανίδας και χλωρίδας
- μία φορητή συσκευή προβολής (projector)
- δύο φωτογραφικές μηχανές dSLR
- δύο τρίποδα τηλεσκοπίου και φωτογραφικών μηχανών
- μία βιντεοκάμερα καταγραφής υψηλής ανάλυσης HD

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2018

Η προστατευόμενη περιοχή του Όρους Πάρνωνα – Υγροτόπου Μουστού λόγω του ότι καταλαμβάνει έκταση 1.140.892 στρεμμάτων κυρίως δασικού τύπου, περιλαμβάνει πολυάριθμα ιστορικά χωριά των οποίων οι κάτοικοι αναπτύσσουν δραστηριότητες που θα πρέπει να εναρμονίζονται με την προστασία της φύσης και του τοπίου. Κατά συνέπεια λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι στο χώρο της προστατευόμενης περιοχής υπάρχει έντονη ανθρώπινη δραστηριότητα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους (κτηνοτροφία, γεωργία, δενδροκομία, μελισσοκομία, συλλογή βοτάνων, λατόμηση μαρμάρων, υπηρεσίες τουρισμού, περιορισμένη βιομηχανική παραγωγή), πέραν των επισκεπτών που δέχεται κυρίως τις τουριστικές περιόδους, και το γεγονός ότι η ενημέρωση, εκπαίδευση και κατάρτιση του πληθυσμού είναι ανεπαρκής σε θέματα προστασίας των περιοχών ευθύνης του ΦΔΟΠΥΜ, δημιουργούνται προβλήματα ακατάλληλης συμπεριφοράς. Επίσης η τροποποίηση και εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης της ΠΠ που αναμένεται να υλοποιηθούν στο προσεχές μέλλον, θα περιγράψει τους εξειδικευμένους περιορισμούς και στόχους που θα τεθούν για την προστασία της περιοχής.

Λειτουργίες σχεδιασμού/ προγραμματισμού/ παρακολούθησης/ αξιολόγησης της διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής

Σε συνέχεια της υλοποίησης των δράσεων του τεχνικού δελτίου του ΦΔ για την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, όπου προτεραιότητα αποτελούσε η ανάσχεση της απώλειας και η προστασία της βιοποικιλότητας μέσω της επίτευξης και διατήρησης ικανοποιητικής κατάστασης των οικοτόπων και των πληθυσμών των απειλούμενων και κινδυνευόντων ειδών και περιοχών οικολογικού ενδιαφέροντος, μέσα στο 2018 το Τμήμα θα θέσει εκ νέου ως στόχο την «Προστασία και διατήρηση απειλούμενων ειδών, χλωρίδας, πανίδας και οικοτόπων στην προστατευόμενη περιοχή του Φορέα Διαχείρισης».

Βασική προϋπόθεση της προστασίας και διατήρησης των απειλούμενων ειδών χλωρίδας, πανίδας και οικοτόπων είναι η πλήρης γνώση της βιοποικιλότητας της κάθε ομάδας στην προστατευόμενη περιοχή του Φορέα Διαχείρισης. Για την περιοχή ευθύνης του Φορέα έχουν πραγματοποιηθεί δύο (2) μελέτες: **α.** Η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη Όρους Πάρνωνα - Υγροτόπου Μουστού που εκπονήθηκε το 2000 με τίτλο "Πρόγραμμα αντιμετώπισης ειδικών περιβαλλοντικών προβλημάτων και συστήματος λειτουργίας και διαχείρισης του όρους Πάρνωνα - υγροτόπου Μουστού (Οικολογικό Πάρκο)", σύμφωνα με το κεφ. Δ' του Ν. 1650/86 (ΦΕΚ Α' 160) και του πίν. 4 της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 69269/5387/1990 (ΦΕΚ Β' 678) και **β.** Η «Εκπόνηση προγράμματος παρακολούθησης της πανίδας της προστατευόμενης περιοχής Οικολογικού Πάρκου Πάρνωνα –Υγροτόπου Μουστού» που πραγματοποιήθηκε το 2008, στα πλαίσια του Υποέργου 3 ««Εκπόνηση προγράμματος παρακολούθησης» του Έργου «Έργα διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής Όρους Πάρνωνα - Υγροτόπου Μουστού και λειτουργία ΦΔ», που χρηματοδοτήθηκε από το 3^ο ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ" που συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.) και από εθνικούς πόρους. Τα λίγα -σχετικά με το μέγεθος και την βιοποικιλότητα της περιοχής- δεδομένα των μελετών αυτών εμπλουτίστηκαν σε μεγάλο βαθμό από την υλοποίηση αριθμού μελετών.

Η πρώτη μελέτη σχετική με το φυσικό περιβάλλον που υλοποιήθηκε κατά την προγραμματική περίοδο στα πλαίσια του έργου «Προστασία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας του Όρους Πάρνωνα-Υγροτόπου Μουστού» είναι η «Επιστημονική αναγνώριση και αποτύπωση των επιμέρους μονάδων της λιμνοθάλασσας Μουστού και των λοιπών υγροτόπων του οικολογικού

πάρκου και της ευρύτερης ζώνης του». Η μελέτη υλοποιήθηκε από το ΕΚΒΥ το χρονικό διάστημα από την υπογραφή της σύμβαση στις 18 Νοεμβρίου 2011 μέχρι και τις 18 Ιανουαρίου 2013 στην ευρύτερη περιοχή του υγροτόπου Μουστού. Κατά την υλοποίηση της μελέτης –μεταξύ των άλλων παραδοτέων- έγινε φυτοκοινωνιολογική έρευνα και επιστημονική αναγνώριση των ορίων (υγροτοπικές μονάδες, χρήσεις/καλύψεις γης και αλλαγές) του υγροτοπικού συμπλέγματος και της ευρύτερης περιοχής του, αναγνωρίστηκαν οι λειτουργίες και αξίες του υγροτοπικού συμπλέγματος και της ευρύτερης περιοχής του και καταγράφηκαν οι κατευθύνσεις και προτεραιότητες ως προς τη διατήρησή του. Το υλοποιηθέν έργο αποτελεί την νεώτερη αποτύπωση της κατάστασης, των πιέσεων και των προοπτικών του υγροτοπικού συμπλέγματος του υγροτόπου Μουστού.

Το μεγάλο όγκο δεδομένων σχετικά με τα βιοτικά (πανιδικά και χλωριδικά) χαρακτηριστικά της περιοχής έδωσαν τα εννιά (9) έργα παρακολούθησης:

- «Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών χλωρίδας»
- «Καταγραφή και παρακολούθηση των τύπων οικοτόπων»
- «Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών θηλαστικών»
- «Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών ασπόνδυλων»
- «Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών πτηνών»
- «Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών ερπετών και αμφιβίων»
- «Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών ψαριών»
- «Καταγραφή και αξιολόγηση των ειδών μανιταριών»
- «Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών χειροπτέρων»

Με την ανάθεση των υπηρεσιών καταγραφής και παρακολούθησης ειδών χλωρίδας, πανίδας και τύπων οικοτόπων υλοποιήθηκε μια ευρεία, επιστημονικά τεκμηριωμένη μελέτη του μεγαλύτερου τμήματος του πανιδικού και χλωριδικού κεφαλαίου της προστατευόμενης περιοχής που ολοκληρώθηκε στις 31 Οκτωβρίου 2015. Το προσωπικό του ΦΔ που ήταν η Αναθέτουσα Αρχή των υπηρεσιών παρακολούθησης, οργάνωσε τη συμμετοχή του στις εργασίες πεδίου, τόσο για τον έλεγχο της πραγματοποίησης των καθορισμένων υποχρεώσεων εργασίας πεδίου του Αναδόχου, όσο -και κυριότερο- για τους σκοπούς της εκπαίδευσης στη μεθοδολογία καταγραφής και παρακολούθησης των ειδών των υπηρεσιών.

Για τους προαναφερθέντες λόγους, στην περίοδο 2011- 2013 προγραμματίστηκαν, σχεδιάστηκαν και εκτελέστηκαν επισκέψεις πεδίου με σκοπό την καταγραφή και αξιολόγηση της βιοποικιλότητας των φυσικών βιοτόπων. Το 2014 επιπλέον των επισκέψεων πεδίου του προσωπικού πραγματοποιήθηκε και ένας μεγάλος αριθμός επισκέψεων πεδίου του προσωπικού μαζί με ομάδες έργου των προγραμμάτων παρακολούθησης των ειδών χλωρίδας, πανίδας και τύπων οικοτόπων που υλοποιούνται από το φθινόπωρο του 2013. Ομοίως, για το 2015 πραγματοποιήθηκαν –αισθητά λιγότερες- επισκέψεις πεδίου σε διαφορετικούς τύπους οικοτόπων της προστατευόμενης περιοχής του Φορέα Διαχείρισης τόσο σε συνεργασία με ομάδες έργου των προγραμμάτων παρακολούθησης αλλά και αποκλειστικά των στελεχών του Φορέα.

Με στόχο τη συνέχιση της προστασίας και διατήρησης απειλούμενων ειδών, χλωρίδας, πανίδας και οικοτόπων στην προστατευόμενη περιοχή του Φορέα Διαχείρισης, δεδομένου ότι για πολλά είδη χλωρίδας και πανίδας οι συνθήκες δεν είναι ευνοϊκές για την διατήρησή τους και οι ανθρωπογενείς πιέσεις που τα απειλούν δεν έχουν αρθεί αμβλυθεί ή εξαλειφθεί, ο προγραμματισμός για το 2018 περιλαμβάνει την καταγραφή των πιέσεων και παρεμβάσεων που απειλούν το βιοτικό απόθεμα της προστατευόμενης περιοχής, σε συνεργασία με το τμήμα φύλαξης επόπτευσης και εφαρμογών διαχείρισης. Επιπλέον, δεδομένου ότι αριθμός ειδών διαφόρων ζωικών ομάδων πιθανόν να μην έχει καταγραφεί, ή δεν είναι πλήρως γνωστή η ζωογεωγραφία για ήδη καταγεγραμμένα είδη, θα πραγματοποιηθούν εργασίες πεδίου στην προστατευόμενη περιοχή του Φορέα Διαχείρισης, κατά

προτίμηση σε περιοχές που είτε δεν έχουν μελετηθεί, είτε έχουν μελετηθεί αλλά δεν έχουν αποδώσει τα αναμενόμενα αποτελέσματα εξαιτίας π.χ. καιρικών συνθηκών, καταλληλότητας εποχής, κ.ά. Οι εργασίες πεδίου θα συνεχίσουν επικεντρώνοντας είτε σε καταγραφές της βιοποικιλότητας ζωικών ομάδων που είναι εύκολο να καταγραφούν από μη εξειδικευμένο προσωπικό (π.χ. ερπετά, πτηνά), είτε σε περισσότερο στοχευμένες δράσεις, π.χ. χαρτογράφηση εξάπλωσης δενδρόκεδρου (*Juniperus drupacea*).

Λειτουργίες έρευνας/ παρακολούθησης/ τεκμηρίωσης/ αξιολόγησης

Κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο πραγματοποιήθηκαν εργασίες πεδίου στην προστατευόμενη περιοχή του Φορέα Διαχείρισης. Οι εργασίες πεδίου επικεντρώθηκαν είτε σε καταγραφές της βιοποικιλότητας ομάδων, κυρίως ζώων, είτε είχε περισσότερο στοχευμένες δράσεις, π.χ. καταγραφή βιοποικιλότητας σπηλαίων. Οι δράσεις που σχετίζονται με την παρακολούθηση/ τεκμηρίωση/ αξιολόγηση αλλά και προστασία συχνά έγιναν με τη συνεργασία φορέων όπως με διεθνή ερευνητικά κέντρα για διευκόλυνση σε ερευνητές στην Π.Π., μη κυβερνητικές οργανώσεις (Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, WWF, ANIMA, Ορειβατικούς Συλλόγους, Honeyguide Holidays). Στα πλαίσια της συνεργασίας με ερευνητικά κέντρα και ιδρύματα, χορηγήθηκαν άδειες επιστημονικής έρευνας σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς ερευνητές για μελέτες και συλλογή δειγμάτων στην Π.Π.

Για το 2018 προβλέπεται να εφαρμοστούν οι κάτωθι ενέργειες:

ΣΥΝΕΧΗΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΝ ΑΞΙΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ.

1. Καταγραφές προστατευόμενης περιοχής Φορέα Διαχείρισης

Οι εργασίες πεδίου θα πραγματοποιηθούν σε ημέρες με καλές καιρικές συνθήκες (κατά το δυνατό) για τη μεγιστοποίηση των πιθανοτήτων καταγραφής των πανιδικών δεδομένων. Η πλειονότητα της εργασίας θα γίνει τους καλοκαιρινούς μήνες, το τέλος της άνοιξης και την αρχή του φθινοπώρου. Οι καταγραφές πεδίου μέσω άμεσης ή έμμεσης καταγραφής από έναν παρατηρητή θα συνδυαστούν με φωτογραφικές καταγραφές της πανίδας. Σε ορισμένες περιπτώσεις θα χρησιμοποιηθούν και οι αυτόματες φωτογραφικές μηχανές καταγραφής πανίδας του Φορέα Διαχείρισης. Η προμήθεια των μηχανών βοήθησε στην καλύτερη καταγραφή της Προστατευόμενης Περιοχής, ειδικά για την καταγραφή νυχτόβιων και γενικότερα κρυπτικών ειδών πανίδας. Εντούτοις, η κλοπή ενός αριθμού φωτογραφικών μηχανών από αγνώστους από τα σημεία που είχαν τοποθετηθεί, παρά τις προσπάθειες του προσωπικού οι φωτογραφικές μηχανές να γίνονται το λιγότερο δυνατό διακριτές από περαστικούς, είχε σαν αποτέλεσμα την αναστολή της τοποθέτησης και πλέον την τοποθέτηση μόνο σε περιπτώσεις προστατευμένων χώρων.

2. Χαρτογράφηση της εξάπλωσης του δενδρόκεδρου (*Juniperus drupacea*)

Ο τύπος οικοτόπου 9560 «Ενδημικά δάση με *Juniperus* spp.» εμφανίζεται στην περιοχή της Μονής Μαλεβής και εντός του Τόπου Κοινοτικής Σημασίας GR2520006 Όρος Πάρνωνας (και περιοχή Μαλεβής) σε αμιγείς ή μεικτές συστάδες με κυρίαρχο είδος το *Juniperus drupacea*, ένα είδος με κύρια περιοχή εξάπλωσης την Τουρκία, τη Συρία και τον Λίβανο. Το είδος αυτό εκτός από τον Πάρωνα απαντά σποραδικά και στον Ταΰγετο όπου δεν έχει βρεθεί να σχηματίζει αμιγείς ή να κυριαρχεί σε μεικτές συστάδες. Οι περιοχές αυτές είναι οι μόνες γνωστές όπου το είδος απαντά στην Ευρωπαϊκή ήπειρο.

Το γεγονός της παρουσίας του είδους σε μόνο δυο περιοχές της Ελλάδας και της παρουσίας του σε αμιγείς ή της κυριαρχίας του σε μεικτές συστάδες μόνο σε μια καθιστούν τόσο το είδος όσο και τον τύπο ως κινδυνεύοντα με πλήρη εξαφάνιση ακόμα και από τυχαία περιστατικά, κυρίως δε από πυρκαγιές. Οι πυρκαγιές στα υψόμετρα που απαντά το είδος και ο τύπος

οικοτόπου (μεγαλύτερα των 800 m) γίνονται όλο και πιο απειλητικές αφού μετά το 2000 η μέση έκταση τους αυξάνεται σταθερά. Οι κίνδυνοι εντείνονται καθώς και η πιθανότητα έναρξης πυρκαγιάς αυξάνεται. Αυτό συμβαίνει γιατί το δάσος στην περιοχή της Μαλεβής που κατά θέσεις είναι ιδιαίτερα πυκνό διατρέχεται από την επαρχιακή οδό Άστρους-Αγίου Πέτρου ενώ στο κέντρο του βρίσκεται η Ιερά Μονή Μαλεβής η οποία δέχεται μεγάλο αριθμό επισκεπτών κυρίως τη θερινή περίοδο. Άλλες άμεσες απειλές δεν είναι γνωστές, αλλά το είδος είναι ελλιπώς μελετημένο ως προς την αντοχή του σε μεταβολή του κλίματος προς ξηρότερο, κάτι που αναμένεται λόγω της κλιματικής αλλαγής.

Η χαρτογράφηση των θέσεων όπου απαντά το είδος χρειάζεται τόσο για τη διατήρηση του είδους αλλά και για τη συλλογή δειγμάτων από όλους του πληθυσμούς του.

3. Καταγραφή ειδών ορνιθοπανίδας

Θα πραγματοποιηθούν καταγραφές της ορνιθοπανίδας, κυρίως των υδρόβιων, στο υγροτοπικό σύμπλεγμα του Μουστου, στα πλαίσια των Μεσοχειμωνιάτικων Καταμετρήσεων Υδρόβιων Πουλιών (ΜΕΚΥΠ) (Ιανουάριος) και της αναλυτικής καταγραφής των ειδών RIA- Rapid Information Action (Σεπτέμβριο) σε συνεργασία με την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία.

Οι Μεσοχειμωνιάτικες Καταμετρήσεις Υδρόβιων Πουλιών (ΜΕΚΥΠ) αποτελούν μέρος ενός παγκόσμιου προγράμματος (International Waterbird Census) της Διεθνούς Οργάνωσης Υγροτόπων (Wetlands International). Πρόκειται για το μακροβιότερο και παγκοσμίου εμβέλειας πρόγραμμα παρακολούθησης της βιοποικιλότητας στον κόσμο. Καταγράφονται κυρίως υδρόβια και παρυδάτια είδη πουλιών που διαχειμάζουν στους υγροτόπους, αλλά και άλλα είδη που έχουν σχέση με αυτούς αν και ανήκουν σε τελείως διαφορετικές οικογένειες όπως αρπακτικά και θαλασσοπούλια. Τα δεδομένα που συλλέγονται επιτρέπουν την εκτίμηση των τάσεων των πληθυσμών και των μεταβολών που παρουσιάζουν οι υγρότοποι.

Οι ΜΕΚΥΠ διεξάγονται κάθε χρόνο σε πάνω από 100 χώρες με τη συμμετοχή περίπου 15.000 καταμετρητών, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι εθελοντές. Στην Δυτική Παλαιαρκτική (Ευρώπη μέχρι Ουράλια και χώρες της Κασπίας εκτός αυτές της Μέσης Ανατολής, Τουρκία και χώρες της ανατολικής Μεσογείου και τέλος όλες οι βόρειο αφρικάνικες χώρες της Μεσογείου) οι Καταμετρήσεις των Υδροβίων έχει καθοριστεί να διεξάγονται την δεύτερη και τρίτη εβδομάδα του Ιανουαρίου σε ιδιαίτερες περιπτώσεις γίνονται και την τέταρτη. Οι περιοχές όπου γίνονται οι καταμετρήσεις περιλαμβάνουν όλους τους τύπους υγροτόπων, δηλαδή λίμνες, λιμνοθάλασσες, ποτάμια, δέλτα ποταμών, έλη, ταμειυτήρες νερού, κλπ. Κάθε χρόνο καταμετρώνται σε όλο τον κόσμο 30 έως 40 εκατομμύρια υδρόβιων και παρυδάτιων πουλιών, και οι λεπτομέρειες για τις μετρήσεις και τις περιοχές που αυτές έγιναν συγκεντρώνονται στην πρόσφατα αναβαθμισμένη βάση δεδομένων της IWC.

Οι **στόχοι** της παγκόσμιας αυτής απογραφής είναι οι ακόλουθοι:

- Να παρακολουθεί το μέγεθος και τις τάσεις των πληθυσμών των υδρόβιων και παρυδάτιων πουλιών, αλλά και να καταγράφει τις αλλαγές στην γεωγραφική κατανομή τους.
- Να προσδιορίζει τους υγροτόπους διεθνούς σημασίας για τα υδρόβια και παρυδάτια είδη πουλιών, τους οποίους χρησιμοποιούν καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου για τις βιολογικές ανάγκες τους.
- Να παρέχει πληροφορίες που έχει συλλέξει από την απογραφή, για να βοηθήσει στην προστασία και στη σωστή διαχείριση των πληθυσμών των υδρόβιων και παρυδάτιων πουλιών, αλλά και των υγροτόπων μέσω των διεθνών συμβάσεων, της εθνικής νομοθεσίας των διαφόρων κρατών και άλλων μέσων.

Ταυτόχρονα με τις εκδηλώσεις της Πανευρωπαϊκής Γιορτής των Πουλιών (ετησίως κάθε Σεπτέμβριο) πραγματοποιείται δράση καταγραφής των πουλιών (RIA–Rapid Information Action), στην οποία θα συμμετέχει ο Φορέας Διαχείρισης συγκεντρώνοντας και αποστέλλοντας την ίδια μέρα στην παγκόσμια βάση δεδομένων της εκδήλωσης τη λίστα με τα είδη πουλιών που θα παρατηρηθούν και τους αριθμούς τους.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ/ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ.

Τα δεδομένα της εργασίας πεδίου καταγράφονται σε φύλλα εργασίας EXCEL με στοιχεία ημερομηνίας παρατήρησης/συλλογής, ακριβούς τοποθεσίας παρατήρησης/συλλογής (με χρήση συσκευής καταγραφής γεωγραφικού στίγματος), επιστημονικής ονομασίας του καταγεγραμμένου είδους, αριθμού παρατηρηθέντων ατόμων, καθώς και τύπου ευρήματος καταγραφής. Δεδομένου ότι η ζωογεωγραφία της προστατευόμενης περιοχής του ΦΔ είναι πολύ λίγο γνωστή, σε περιπτώσεις που τα νεκρά ζωικά ευρήματα (των αμφιβίων και κυρίως των ερπετών) είναι σε καλή κατάσταση, αυτά θα συνεχίσουν να συλλέγονται και θα αποθηκευτούν σε κατάλληλες συνθήκες για να επεξεργαστούν κατάλληλα και να συμπεριληφθούν στη «Συλλογή Μουσειακών Δειγμάτων Ερπετών-Αμφιβίων της Προστατευόμενης Περιοχής του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωννα- Υγροτόπου Μουστού» που έχει δημιουργηθεί από το 2011 από το επιστημονικό προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης. Η συλλογή αυτή χρησιμοποιείται και για δράσεις Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης σε παρουσιάσεις σε μαθητές σχολείων και επισκέψεις μαθητών στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους για την γνωριμία και κατανόηση της βιοποικιλότητας της προστατευόμενης περιοχής.

Παρακολούθηση κοινωνικοοικονομικών στοιχείων και παραμέτρων της προστατευόμενης και της ευρύτερης περιοχής.

Η επιτυχής προστασία και διατήρηση της περιοχής ευθύνης του Φορέα στα πλαίσια της αιεφόρου ανάπτυξης της, προϋποθέτει την αποδοχή των σχεδίων διαχείρισης και την ενεργή συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας. Ο Φορέας Διαχείρισης προγραμματίζει μέσα στο 2018 την συνέχιση των συναντήσεων/συνεργασιών με τοπικούς φορείς και κυρίως συνδιαλέξεων με πολίτες της τοπικής κοινωνίας, σε μια προσπάθεια να παρουσιαστούν οι δράσεις προστασίας και διαχείρισης -στα πλαίσια της λειτουργίας του Φορέα- να γίνει κατανοητή η αναγκαιότητα προστασίας, διατήρησης και ορθής διαχείρισης της περιοχής. Επίσης, θα διερευνηθούν οι πιθανές επιπτώσεις της εφαρμογής του νομικού πλαισίου προστασίας στην τοπική κοινωνία ώστε να αναδειχτούν τα όποια προβλήματα και αντικρουόμενα συμφέροντα μεταξύ της προστασίας και των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στην Προστατευόμενη Περιοχή, και τέλος θα καταγραφούν και θα διαβιβαστούν στους αρμοδίους φορείς τα αιτήματα, επιθυμίες, προσδοκίες της τοπικής κοινωνίας από τη λειτουργία του Φορέα.

Παρακολούθηση των εξελίξεων στο ευρύτερο περιβάλλον του φορέα

Παρακολούθηση:

1. των πλαισίων του τοπικού, νομαρχιακού, περιφερειακού και εθνικού προγραμματισμού, του θεσμικού πλαισίου,
2. του πλαισίου χρηματοδότησης πρωτοβουλιών,
3. των δημόσιων πολιτικών,
4. των προγραμμάτων της Ε.Ε.

Ο Φορέας Διαχείρισης θα συνεχίσει την παρακολούθηση των εξελίξεων σχετικά με το μέλλον των Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών για την εύρυθμη λειτουργία του σε σχέση με τον διαρκώς μεταβαλλόμενο τοπικό, νομαρχιακό, περιφερειακό και εθνικό προγραμματισμό που αφορά σε θέματα προστασίας και διατήρησης του περιβάλλοντος και τις προτεραιότητες που τίθενται κάθε φορά. Ομοίως, η διαρκής ενημέρωση για το επίσης μεταβαλλόμενο θεσμικό πλαίσιο, είτε εθνικό είτε διεθνές, είναι κεφαλαιώδους σημασίας για τη συμμόρφωση των δράσεων προστασίας και διαχείρισης –και κατ' επέκταση και όλου του Φορέα.

Επιστημονική Έρευνα

ΠΑΡΟΧΗ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΡΕΥΝΩΝ (Π.Χ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΑ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, Η/Υ).

Μέσα στα προηγούμενα έτη, αριθμός αλλοδαπών και ημεδαπών επιστημόνων από εθνικά και διεθνή επιστημονικά κέντρα και ιδρύματα επισκέφθηκαν την Προστατευόμενη Περιοχή, και αφού εξασφάλισαν τις απαραίτητες επιστημονικές άδειες από το Φορέα, εκτέλεσαν εργασίες πεδίου μαζί με το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης. Σε άλλες περιπτώσεις συνδράμει στις ερευνητικές προσπάθειες ιδρυμάτων και φορέων με την αποστολή δειγμάτων, φυτικών και ζωικών π.χ. αποστολή καρπών και μοσχευμάτων δενδρόκεδρου στο ΤΕΙ Καβάλας και αποστολή δειγμάτων τσακαλιού σε διεθνές ερευνητικό κέντρο της Πολωνίας για το πρόγραμμα αποτύπωσης της γενετικής ταυτότητας του τσακαλιού στην Ελλάδα. Ο προγραμματισμός για συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα της χώρας θα περιλαμβάνει και την υποστήριξη ερευνητικών εργασιών στην περιοχή ευθύνης του Φορέα, τόσο στο επίπεδο των πτυχιακών και διπλωματικών εργασιών προπτυχιακών φοιτητών, όσο και σε επίπεδο μεταπτυχιακών, διδακτορικών και άλλων ερευνητικών εργασιών. Η υποστήριξη θα περιλαμβάνει καθοδήγηση και επικουρία στην εργασία πεδίου βασιζόμενη στην εξαιρετική γνώση της περιοχής από το προσωπικό του Φορέα, παροχή του εργαστηριακού εξοπλισμού για χρήση από τους ερευνητές, χρήση του ηλεκτρονικού εξοπλισμού φύλαξης και επόπτευσης, και γενικά όποιου μέσου διαθέτει και μπορεί να χρησιμοποιηθεί στα πλαίσια της συνεργασίας.

ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΤΥΠΟ ΚΑΙ ΤΑ ΕΓΚΥΡΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ.

Η εργασία πεδίου που πραγματοποιήθηκε τα προηγούμενα έτη αξιοποιήθηκε σε διεθνές επιστημονικό συνέδριο μέσα στο 2015 σε συνεργασία με τους επιστήμονες των ερευνητικών ομάδων των αναδόχων των υπηρεσιών καταγραφής και παρακολούθησης. Συγκεκριμένα, ο ΦΔ με τα στελέχη του προσωπικού του Φορέα, PhD Βιολόγο και MSc Δασολόγο, καθώς και τον Πρόεδρο του Δ.Σ., συμμετείχε στο 13^ο Διεθνές Συνέδριο Ζωογεωγραφίας και Οικολογίας της Ελλάδας και των Γειτονικών Περιοχών (ICZEGAR) που πραγματοποιήθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης στις 7-11 Οκτωβρίου 2015 με την παρουσίαση τεσσάρων επιστημονικών ανακοινώσεων που επιμελήθηκαν, ο υπεύθυνος του Τμήματος Προστασίας Διαχείρισης και ο Συντονιστής Έργου ΕΠΠΕΡΑΑ του Φορέα, σε συνεργασία με μέλη των ομάδων έργου τεσσάρων προγραμμάτων παρακολούθησης πανίδας του Φορέα. Συγκεκριμένα παρουσιάστηκαν οι ακόλουθες αναρτημένες ανακοινώσεις (poster) σχετικά με την πανίδα της προστατευόμενης περιοχής όρους Πάρνωννα και υγροτόπου Μουστού:

- **Mount Parnon: a micro-hotspot of freshwater-dependent biodiversity in Greece.** Canella Radea, Sinos Giokas, [Argyrios Boglis](#), [Georgios Tryfonopoulos](#).
- **Diet of the Barn Owl (*Tyto alba*) in NE Peloponnese.** Haralambos Alivizatos, [Georgios Tryfonopoulos](#), [Argyrios Boglis](#), [Efstratios Bourdakis](#).
- **Bats (Chiroptera) of Mount Parnon and Moustos Wetland.** Papadatou Eleni, Georgiakakis Panagiotis, Papamichail Georgios, [Argyrios Boglis](#), [Tryfonopoulos Georgios](#).
- ***Aphanius almiriensis*: an established and breeding population in Moustos wetland.** Sapounidis A., Liouisia V., [Tryfonopoulos G.](#), Ntislidou C., Oikonomou A., Petriki O., Bobori D., Koutrakis E. and Leonardos I.D.

Με δεδομένη την ύπαρξη υλικού από τα εννιά (9) προγράμματα παρακολούθησης που υλοποιήθηκαν κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, το προσωπικό του Τμήματος θέτει ως στόχο την ανάδειξη της εργασίας πεδίου και σε συνεργασία με τους συνεργαζόμενους ερευνητές να παρουσιαστεί η μοναδική βιοποικιλότητα της προστατευόμενης περιοχής στην επιστημονική κοινότητα.

Λειτουργίες παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής των μέτρων προστασίας

- Διατύπωση τεκμηριωμένων προτάσεων για τις ανά πενταετία αναθεωρήσεις της Κοινής Υπουργικής απόφασης Οριοθέτησης και του Σχεδίου Διαχείρισης των προστατευομένων αντικειμένων του Φορέα Διαχείρισης.
- Σύνταξη της ετήσιας έκθεσης αξιολόγησης της εφαρμογής των ρυθμίσεων της Κοινής Υπουργικής απόφασης Οριοθέτησης και του Σχεδίου Διαχείρισης των προστατευομένων αντικειμένων του Φορέα και η κοινοποίησή της στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και στους αρμόδιους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
- Διατύπωση τεκμηριωμένης εισήγησης για την κατ' εξαίρεση άμεση τροποποίηση ορισμένων ρυθμίσεων της Κοινής Υπουργικής απόφασης Οριοθέτησης και του Σχεδίου Διαχείρισης των προστατευομένων αντικειμένων του Φορέα Διαχείρισης, πριν την ολοκλήρωση της πενταετίας:
 - α) για την αντιμετώπιση έκτακτων γεγονότων που σχετίζονται με την προστασία της περιοχής,
 - β) για την προσαρμογή τους σε υποδείξεις και παρατηρήσεις της ετήσιας έκθεσης αξιολόγησης,
 - γ) για να εκτελεσθούν έργα και μέτρα ιδιαίτερα σημαντικά για την προστασία και διαχείριση της περιοχής.

Ο Φορέας Διαχείρισης στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, με το προσωπικό, την υποστήριξη της Νομικής Συμβούλου του και τον ανάδοχο του έργου «Παροχή Υπηρεσιών Εμπειρογνώμονα», έχει προβεί στην αναθεώρηση του συγκεκριμένου νομοθετικού πλαισίου.

Η αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου είναι απαραίτητη γιατί επανεξετάζεται υπό το πρίσμα των απαιτήσεων του Ν 3937/2010 «Για την προστασία της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» και το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος για την προστασία του Περιφερειακού Πάρκου (άρθρο 4, 5 και 6 του ν. 3937/2010) έχει υποβληθεί στο ΥΠΕΚΑ.

Επιπλέον, σε συνεργασία με τον ανάδοχο του έργου «Παροχή Υπηρεσιών Εμπειρογνώμονα» έχει συνταχθεί η αναθεώρηση του Διαχειριστικού Σχεδίου, δεδομένου ότι:

- Το Σχέδιο Διαχείρισης επανεξετάζεται υπό το πρίσμα των απαιτήσεων του Ν. 3937/2010 «Για την προστασία της βιοποικιλότητας κα άλλες διατάξεις».
- Το Σχέδιο Διαχείρισης ανανεώνεται ανά πενταετία.
- Έχει εμπλουτιστεί η γνώση για την προστατευόμενη περιοχή (επιστημονικά στοιχεία) και έχουν υπάρξει νέα τεχνικά δεδομένα (π.χ. διοικητική μεταρρύθμιση «Καλλικράτης») τα οποία έχουν ενσωματωθεί στο νέο Διαχειριστικό Σχέδιο.

Με τον τρόπο αυτό ο Φορέας Διαχείρισης θα διαθέτει πλέον ένα πλήρες και επικαιροποιημένο τεύχος Σχεδίου Διαχείρισης της Προστατευόμενης Περιοχής που θα ανταποκρίνονται στις νέες απαιτήσεις.

Τόσο η αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου όσο και η αναθεώρηση του Διαχειριστικού Σχεδίου, πραγματοποιήθηκαν από το προσωπικό του Φορέα, τη νομική σύμβουλο του Φορέα και τον εμπειρογνώμονα με εμπειρία σε ανάλογα θέματα σύνταξης Διαχειριστικών Σχεδίων και Προεδρικών Διαταγμάτων.

- Επικουρία των αρμοδίων διοικητικών αρχών στον έλεγχο της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των περιβαλλοντικών όρων που ισχύουν ή επιβάλλονται αντιστοίχως για έργα ή δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στις περιοχές ευθύνης τους.
- Σύνταξη αναφορών προς αρμόδιες υπηρεσίες για την αναστολή ή ματαίωση επιβαρυντικών για την προστατευόμενη περιοχή δραστηριοτήτων, έργων και την απομάκρυνση οχλουσών δραστηριοτήτων.
- Διενέργεια αυτοψιών σε εγκαταστάσεις ή δραστηριότητες, ιδίως όταν πιθανολογείται ότι η λειτουργία τους υποβαθμίζει το περιβάλλον, η σύνταξη σχετικών εκθέσεων, που

κοινοποιούνται στις αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές και η εισήγηση των επιβλητέων κυρώσεων ή άλλων μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 1650/1986.

Η επιτήρηση της Προστατευόμενης Περιοχής ευθύνης του Φορέα από το προσωπικό φύλαξης συχνά αποκαλύπτει εγκαταστάσεις και δραστηριότητες που υποβαθμίζουν το περιβάλλον. Το επιστημονικό προσωπικό θα συνεχίζει: Α) τη διενέργεια αυτοψιών σε σημεία που καταγράφεται περιβαλλοντική επιβάρυνση, με σκοπό την διατύπωση ασφαλέστερης εκτίμησης για τις βλαπτικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται, το μέγεθος της υποβάθμισης και τους πιθανούς τρόπους αντιμετώπισης των δημιουργούμενων προβλημάτων για το περιβάλλον. Β) την επικουρία των αρμοδίων διοικητικών αρχών στον έλεγχο της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των περιβαλλοντικών όρων δραστηριοτήτων που χωροθετούνται στην προστατευόμενη περιοχή, συντάσσοντας τα απαραίτητα έγγραφα προς αυτές με σκοπό την υπόδειξη των βλαπτικών δραστηριοτήτων, την κινητοποίηση των αρμόδιων υπηρεσιών για την παύση των δραστηριοτήτων αυτών και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος στην προηγούμενη κατάσταση.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΛΙΜΑΚΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΕ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΚΛΙΜΑΚΙΑ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΒΑΘΜΩΝ Η ΤΗΣ ΟΙΚΕΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ.

Σε περιπτώσεις δράσεων, έργων ή και παραβάσεων που προϋποθέτουν τη γνωμοδότηση διαφορετικών υπηρεσιών και φορέων, το επιστημονικό προσωπικό θα συνεχίσει να διενεργεί αυτοψίες σε συνεργασία με προσωπικό των υπηρεσιών και των φορέων αυτών, με σκοπό την πληρέστερη γνωμοδότηση επί των συγκεκριμένων θεμάτων που εξετάζονται και την κάλυψη όλων των πιθανών περιβαλλοντικών -και όχι μόνο- πτυχών τους.

Λειτουργίες σχεδιασμού προγραμμάτων

ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ. Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ.

Βασική αρμοδιότητα του Φορέα είναι η σύνταξη του ετήσιου προγράμματος δράσης προστασίας και διαχείρισης. Ο προγραμματισμός των δράσεων προστασίας διευκολύνει την εύρυθμη και αποτελεσματικότερη λειτουργία καθώς: α) Είναι γνωστές και προκαθορισμένες οι επόμενες δράσεις ώστε να προγραμματιστούν εγκαίρως και να εκτελεστούν σωστά, β) Μπορεί να αξιολογηθεί το επιστημονικό προσωπικό σε σχέση με την υλοποίηση των προγραμματισμένων δράσεων, γ) Ο προγραμματισμός διευκολύνει την τροποποίηση του προγράμματος δράσεων σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται η ανάγκη διορθωτικών κινήσεων με σκοπό την ορθότερη επίτευξη των στόχων.

- Υποβολή προτάσεων για την ανάληψη εθνικών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων και δράσεων σχετικά με την περιοχή ευθύνης του φορέα, τα οποία προάγουν ή προβάλλουν τους σκοπούς της διαχείρισης των προστατευόμενων αντικειμένων.
- Παροχή τεχνικής βοήθειας στο σχεδιασμό, στην υποβολή προτάσεων, στην υλοποίηση, στην παρακολούθηση της φυσικής και οικονομικής προόδου και στην αξιολόγηση της υλοποίησης των προτάσεων.
- Προώθηση συνεργασιών με διεθνείς και εθνικούς φορείς για την από κοινού εκτέλεση προγραμμάτων.

Ο Φορέας προσδοκά την συνεργασία με εθνικούς κυρίως φορείς –αλλά και διεθνείς αν αυτό είναι δυνατό- με σκοπό τον από κοινού σχεδιασμό και υποβολή προτάσεων για ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης. Οι προτάσεις θα σχετίζονται με την προστασία, ανάδειξη και διαχείριση των

προστατευόμενων αντικειμένων του Φορέα. Συγκεκριμένα, θα δοθεί βάρος ώστε να ενταχθούν στις προτάσεις χρηματοδότησης οι Περιοχές Απόλυτης Προστασίας του Φορέα, υγρότοπος Μουστού και δάσος δενδρόκεδρου Μαλεβής, με σκοπό και την επιστημονική ανάδειξή τους, αλλά και είδη προτεραιότητας, όπως η βίδα και ασπόνδυλα της Προστατευόμενης Περιοχής.

Χορήγηση αδειών επιστημονικής έρευνας

Το 2018 το Τμήμα θα προβεί στην χορήγηση αδειών επιστημονικής έρευνας και τεχνικών δοκιμών και αναλύσεων εντός των ορίων των προστατευόμενων αντικειμένων, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται στην Κοινή Υπουργική απόφαση Οριοθέτησης και στο Σχέδιο Διαχείρισης των προστατευόμενων αντικειμένων του Φορέα Διαχείρισης όποτε αυτό της ζητηθεί εγγράφως από ερευνητές.

Χαρτογράφηση του συνόλου της Προστατευόμενης Περιοχής

Εντός του 2011-2014 πραγματοποιήθηκε η ψηφιακή χαρτογράφηση της Προστατευόμενης Περιοχής. Συγκεκριμένα η δράση αφορά στην δημιουργία βάσης δεδομένων για το σύνολο της Προστατευόμενης Περιοχής σε σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ '87, που περιέχει:

- Τα γεωγραφικά όρια της χωρικής αρμοδιότητας του ΦΔ και των Περιοχών Προστασίας (Περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης και Περιοχές Προστασίας της Φύσης).
- Ισοϋψείς καμπύλες (ισοδιάσταση 20m) (Υπολείπεται η χαρτογράφηση 2 Φ/Χ ΓΥΣ κλίμακας 1:50.000. Για τα συγκεκριμένα Φ/Χ υπάρχουν ισοϋψείς καμπύλες ισοδιάστασης 20m που επιδέχονται διορθώσεις γιατί δεν έχουν παραχθεί από ψηφιοποίηση των Φ/Χ, αλλά η παραγωγή τους έγινε αυτόματα από δορυφορική εικόνα).
- Υδρογραφικό Δίκτυο.
- Οδικό Δίκτυο.
- Οικισμοί.
- Γεωλογικό υπόβαθρο.
- Τριγωνομετρικά σημεία.
- Λεκάνες απορροής.
- Αεροφωτογραφίες για το σύνολο της Προστατευόμενης Περιοχής [Χορήγηση άδειας χρήσης αεροφωτογραφιών της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε., σύμφωνα με την υπ' αριθμ. Α.Π.ΠΡ 1439/23.02 & ΠΡ 1537/23.02, ΡΔ: 1218282/1219228 Άδεια χρήσης για τον ΦΔ (ΑΔΑ: Β4ΓΚ46Ψ84Η-Ο0Ψ)].
- Ψηφιακό μοντέλο εδάφους (DEM) για την περιοχή αρμοδιότητάς σε μορφότυπο ERDAS Imagine (img) [Χορήγηση DEM από τη ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε., σύμφωνα με την υπ' αριθμ. Α.Π. ΔΨΣΥΠΠ 1541/18.11.2014, ΡΔ: 1434426 Άδεια χρήσης για τον ΦΔ (ΑΔΑ: 6ΤΔΗ46Ψ84Η-ΓΡΟ)]
- κ.α.

Η ανάπτυξη και συντήρηση της βάσης δεδομένων θα χρησιμοποιηθεί και αξιοποιηθεί για την εύρυθμη λειτουργία του ΦΔ, τους τοπικούς φορείς αλλά και τους αρμόδιους κεντρικούς φορείς.

Εντός του 2011 υλοποιήθηκε η προμήθεια εξειδικευμένων προγραμμάτων (Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών – GIS) και συσκευές (δύο (2) ArcPad), η χρήση των οποίων είναι αναγκαία για την χαρτογράφηση της Προστατευόμενης Περιοχής και την υλοποίηση της εν λόγω δράσης.

Η χαρτογράφηση και οριοθέτηση των ζωνών προστασίας της Προστατευόμενης Περιοχής αναμένεται να συμβάλλει θετικά:

- Στην αποτελεσματικότερη παρακολούθηση και εποπτεία της προστατευόμενης περιοχής.

- Στην ανάπτυξη και διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου της παρακολούθησης (monitoring) ειδών.
- Στην έγκαιρή και έγκυρη ενημέρωση των πολιτών και των συναρμόδιων υπηρεσιών, διότι θα υπάρχει άμεση πρόσβαση σε πληροφορίες για την προστατευόμενη περιοχή σχετικά με επιτρεπόμενες δραστηριότητες και όρους άσκησης τους, ώστε άμεσα να επιλύονται τυχόν ερωτήματα.

Με την χωρική βάση δεδομένων που δημιουργήθηκε δίνεται η δυνατότητα:

- Για την προάσπιση και ορθολογική διαχείριση της δημόσιας περιουσίας, σημαντικό μέρος της οποίας είναι τα δάση και οι δασικές εκτάσεις, καθώς και η αξιόπιστη οριοθέτηση τους για την αποτροπή από πάσης φύσεως φαινομένων καταπάτησης, παράνομων εκχερσώσεων και βίαιης αλλαγής της χρήσης τους.
- Για την διερεύνηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και την προβολή των εμπράγματων δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου εντός των προστατευόμενων περιοχών, αξιοποιώντας το υπόβαθρο της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε. ως αναπτυξιακό εργαλείο άσκησης πολιτικής γης.
- Για την επίλυση χρόνιων προβλημάτων κάλυψης γης των εκτάσεων της Π.Π.
- Για τον καθορισμό των στόχων κατά τον σχεδιασμό της περιβαλλοντικής προστασίας των Π.Π. αλλά και των επενδύσεων των παραγωγικών κλάδων των τοπικών κοινωνιών.
- Για τον συνδυασμό γεωχωρικών δεδομένων, την αυτοματοποίηση της διαδικασίας ανάλυσης και διαχείρισης των δεδομένων και αναπαράσταση των αποτελεσμάτων με την βοήθεια χαρτών και διαγραμμάτων μέσω της χρήσης Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (G.I.S.).

Η ψηφιακή χαρτογραφική αναπαράσταση είναι το κατάλληλο εποπτικό περιβάλλον που επιτρέπει στους χρήστες του, ελέγχους νομιμότητας ή μη δραστηριοτήτων και έργων εντός των περιοχών προστασίας, για την ορθολογική προστασία και διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και την διευκόλυνση της στρατηγικής λήψης αποφάσεων με την οποία θα βελτιωθεί η εφαρμογή πολιτικών προστασίας στο μέλλον.

Η βάση δεδομένων αποτελεί ένα δυναμικό εργαλείο το οποίο είναι υπό συνεχή επικαιροποίηση και εμπλουτισμό δεδομένων. Με την έναρξη της εκπόνησης των έργων Εποπτείας και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης και των τύπων οικοτόπων, αναμένεται να δημιουργηθεί μια ολοκληρωμένη χωρική βάση δεδομένων.

Εφαρμογή του Ν.3882/2010 (ΦΕΚ 166/Α'/22-09-2010) «Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών».

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του Ν.3882/2010, ο ΦΔ βρίσκεται σε συνεχή ενημέρωση της εφαρμογής του νόμου. Ο ΦΔ έχει αποστείλει συγκεκριμένους καταλόγους, η συμπλήρωση των οποίων εξυπηρετεί πολλαπλές ανάγκες των δημοσίων αρχών και ταυτόχρονα εξασφαλίζει την άμεση και αποτελεσματική ανταπόκριση του κράτους μας σε υποχρεώσεις που απορρέουν από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2007/2/ΕΚ (INSPIRE), τον κανονισμό 2009/442/ΕΚ της Επιτροπής της 5^{ης} Ιουνίου 2009 και την ΕΥΓΕΠ (Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών). Λόγω του πλήθους και της διαφορετικότητας των απαιτήσεων που υπάρχουν αλλά και για να αποφευχθούν συνεχείς αιτήσεις για τη συμπλήρωση διαφορετικών ερωτηματολογίων και καταλόγων, ο ΟΚΧΕ προσπάθησε να συμπύκνει όλη την απαιτούμενη πληροφορία από τις διαφορετικές υποχρεώσεις σε ένα μόνο αρχείο.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του ανωτέρω νόμου έχει συσταθεί στο Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής Διαρκής Συντονιστική Επιτροπή, με τίτλο «Κομβικό Σημείο Επαφής» (ΚΟ.Σ.Ε.).

Τα ΚΟ.Σ.Ε. έχουν συντονιστικό ρόλο και είναι εντεταλμένα για την καταγραφή, καθώς και τη διασφάλιση των απαιτήσεων του παρόντος νόμου για την προμήθεια, τήρηση και επικαιροποίηση όλων των γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών των δημοσίων αρχών που εκπροσωπούν.

Ειδικότερα το έργο των ΚΟ.Σ.Ε. περιλαμβάνει:

- i. Τη διαρκή και συστηματική καταγραφή υπό μορφή καταλόγου, μεταξύ άλλων :
 - των μεταδεδομένων, συνόλων γεωχωρικών δεδομένων και γεωχωρικών υπηρεσιών των δημοσίων αρχών που εκπροσωπεί
 - των αναλογικών γεωχωρικών δεδομένων των δημοσίων αρχών που εκπροσωπεί
 - των δεδομένων που περιλαμβάνουν εμμέσως γεωχωρική πληροφορία (π.χ. διευθύνσεις)
 - του πλήθους, κόστους και είδους των αδειών χρήσης λογισμικών συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών, διαχείρισης γεωχωρικών δεδομένων και διάχυσης γεωχωρικών δεδομένων στο Διαδίκτυο
 - του πλήθους, κόστους, είδους και όρων διάθεσης των γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών προς άλλες δημόσιες αρχές και τρίτους,
- ii. Την υποχρέωση ενημέρωσης του ΟΚΧΕ για την πρόθεση οποιουδήποτε οργάνου δημόσιας αρχής που εκπροσωπείται από το ΚΟ.Σ.Ε. να προμηθευτεί, να παράγει ή να επικαιροποιήσει γεωχωρικά δεδομένα.
- iii. Την εισήγηση προς τις δημόσιες αρχές που εκπροσωπούν για τη λήψη των αναγκαίων τεχνικών και διοικητικών μέτρων ώστε:
 - τα γεωχωρικά δεδομένα, μεταδεδομένα και υπηρεσίες των δημοσίων αρχών να εντάσσονται στην ΕΥΓΕΠ
 - τα πληροφοριακά συστήματα, βάσεις δεδομένων, εφαρμογές και δικτυακές υπηρεσίες που αναπτύσσονται από τις δημόσιες αρχές και αφορούν σε γεωχωρικά δεδομένα και υπηρεσίες, να συμφωνούν με τις προβλέψεις του παρόντος νόμου.
 - οι δημόσιες αρχές να εφαρμόζουν τις προβλέψεις της «Εθνικής Πολιτικής Γεωπληροφορίας» και του «Εθνικού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας Γεωπληροφορίας και Υπηρεσιών».
- iv. Τη συμμετοχή στις ομάδες εργασίας που συγκροτεί ο ΟΚΧΕ σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 18.

Τα ΚΟ.Σ.Ε. μπορούν να προτείνουν, στις δημόσιες αρχές που εκπροσωπούν, νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις για την προσαρμογή του νομοθετικού τους πλαισίου με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Επίσης, μπορούν να επιβοηθούνται από ομάδες εργασίας που συγκροτούνται με αποφάσεις του αρμόδιου οργάνου της δημόσιας αρχής.

Μηχανοργάνωση / Τεκμηρίωση.

Το προσωπικό του Φορέα θα συνεχίσει και το 2018 την εκτεταμένη χρήση των νεώτερων τεχνολογιών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών για τις λειτουργίες και δράσεις του Φορέα, αλλά και τη συνεχή ενημέρωσή του για τις νέες δυνατότητες που αυτές δίνουν, προτείνοντας σε κάθε περίπτωση που αυτό κρίνεται σκόπιμο την υιοθέτησή τους.

Το προσωπικό που κατέχει εξειδικευμένες γνώσεις επί της μηχανοργάνωσης θα εξακολουθήσει να παρέχει μηχανογραφική υποστήριξη στο Φορέα α) υποστηρίζοντας τις διαδικασίες προμήθειας του απαραίτητου εξοπλισμού σε λογισμικό και υλικό, β) μεριμνώντας για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του όλου μηχανογραφικού συστήματος του Φορέα και την τεκμηρίωση και συντήρηση των εφαρμογών, γ) αναπτύσσοντας εφαρμογές ανάλογα με τις ανάγκες, δ) μεριμνώντας για την ασφάλεια και προστασία των αποθηκευμένων πληροφοριών τους από τυχόν δυνατότητες μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης.

Ενημέρωση κοινού

Μέσα στα έτη 2013-2014 ενεργοποιήθηκε μια πρωτοβουλία ανάδειξης της σπάνιας βιοποικιλότητας της προστατευόμενης περιοχής μέσω ηλεκτρονικής ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης του κοινού. Η δράση αυτή περιλάμβανε την εβδομαδιαία αποστολή δελτίων τύπου προς μέσα ενημέρωσης (έντυπα και ηλεκτρονικά) με θέμα ένα είδος πανίδας. Η προστατευόμενη περιοχή «φιλοξενεί» έναν μεγάλο αριθμό σημαντικών ειδών πανίδας, με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, ικανότητες και οικολογική σημασία, τα οποία παρουσιάζουν ενδιαφέρον και μέσω των δελτίων τύπων έγινε προσπάθεια να παρουσιαστούν είδη που ο αναγνώστης μπορεί εύκολα να παρατηρήσει τη συγκεκριμένη εποχή στην προστατευόμενη περιοχή. Ίσως στο μέλλον επανέλθει μια ανάλογη δράση, που σκοπό έχει την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού. Επίσης, το Τμήμα ενημερώνει τους πολίτες με κάθε σημαντική είδηση που σχετίζεται με το περιβάλλον (πχ. παγκόσμιες ημέρες) και την δημόσια ασφάλεια (πχ. γρίπη πτηνών, πανώλη χοίρων).

Παράλληλα θα συνεχιστεί και η ενημέρωση του κοινού από το Τμήμα μέσω των παρουσιάσεων που έχει δημιουργήσει για τη βιοποικιλότητα της προστατευόμενης περιοχής γενικότερα, αλλά και παρουσιάσεων που πιθανόν δημιουργήσει στο 2018, σε επισκέψεις σχολείων και άλλων οργανωμένων και μη επισκέψεων στα ΚΕ του ΦΔ.



ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΎΔΡΟΥΣ ΠΑΡΝΩΝΑ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ

Άστρος Αρκαδίας, ΤΚ 22001
Τηλ. 27550 22021 Φαξ. 27550 22806
@: info@fdparnonas.gr, WEB: www.fdparnonas.gr